

Ogólnopolski projekt edukacyjny *O tym nie można zapomnieć* – spotkania z osobami, które przeszły piekło obozów i deportacji podczas II wojny światowej – VII edycja

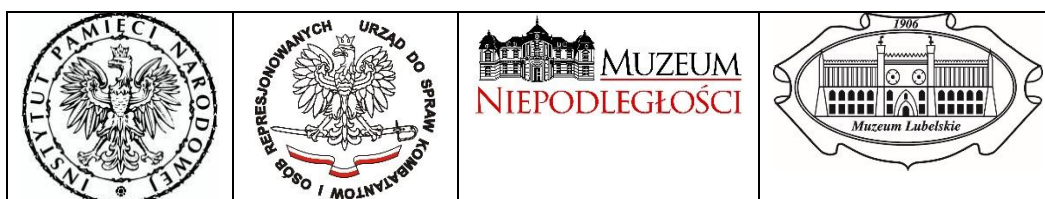
Projekt, do którego zapraszamy uczniów 2. klas gimnazjum oraz 1. i 2. klas szkół ponadgimnazjalnych wraz z ich nauczycielami (języka polskiego, historii, WoS-u). Uczniowie zdobywają wiedzę na temat najważniejszych wydarzeń podczas II wojny światowej, poznają losy byłych więźniarek obozów koncentracyjnych i łagrów, uczą się technik dokumentowania relacji świadków historii w formie notacji historycznej, a następnie sztuki ich prezentowania. Przy okazji rozwijają wiele ważnych umiejętności.

Kolejnymi etapami projektu są:

- lekcje przeprowadzone przez nauczyciela w wybranej klasie według opracowanych w BEN IPN scenariuszy;
- wizyta w miejscu pamięci i jej udokumentowanie;
- zredagowanie przez uczniów listu adresowanego do nieznanego świadka historii
- warsztaty dla zespołów uczniowskich i ich nauczycieli – opiekunów pt. *Jak przygotować się do spotkania ze świadkiem historii i utrwalić to spotkanie w postaci notacji*;
- dwa seminaria, podczas których młodzież spotyka się ze świadkami historii - byłymi więźniarkami obozów i łagrów, historykami, działaczami organizacji pozarządowych i dziennikarzami;
- indywidualne spotkania zespołów uczniowskich ze świadkami historii - i przeprowadzenie notacji historycznej;
- publiczna prezentacja materiałów wypracowanych przez uczniów (na forum szkoły oraz ogólnopolska w Warszawie);
- publikacja przedstawiająca przebieg realizacji projektu oraz wypracowane przez uczniów najciekawsze materiały;
- wyjazd wybranych zespołów na uroczystość obchodów rocznicy wyzwolenia obozu do Niemiec (kwiecień).

Projekt realizowany jest przy współpracy z Urzędem ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, Muzeum Więzienia Pawiak w Warszawie, Muzeum Martyrologii *Pod Zegarem* w Lublinie, Muzeum w Tykocinie oraz Polskim Związkiem Byłych Więźniów Politycznych Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych, Stowarzyszeniem Więźniów-Byłych dzieci Hitlerowskich Obozów Koncentracyjnych, Związkiem Sybiraków i warszawskim Kołem Ravensbruczanek .

Koordynator Anna Klimowicz: anna.klimowicz@ipn.gov.pl; tel.

Opis i harmonogram

Czas realizacji: 20 września 2016 r. – 30 czerwca 2017 r.

Cele ogólne:

- dostarczenie uczniom wiedzy na temat dwóch typów władzy totalitarnej – zbudowanej w Niemczech - opartej na nacjonalizmie i rasizmie oraz powstałej w ZSRR - odwołującej się do komunizmu i pojęcia klasy;
- zgromadzenie materiału notacyjnego, stanowiącego punkt wyjścia do refleksji na temat konsekwencji społecznych i psychologicznych ustroju totalitarnego.

Cele szczegółowe/operacyjne:

Uczniowie i nauczyciele realizujący projekt:

- poszerzą wiedzę na temat sytuacji w świecie, Europie i Polsce na początku XX wieku, a w szczególności będą potrafili wyjaśnić genezę i konsekwencje dwóch totalitaryzmów;
- zdobędą wiedzę na temat deportacji ludności polskiej do nazistowskich obozów i miejsc pracy przymusowej oraz deportacji z Kresów Wschodnich w głąb ZSRR – będą potrafili wymienić okoliczności, w jakich dochodziło do wywózki i miejsca wysiedleń
- zdobędą wiedzę na temat indywidualnych losów byłych więźniów obozów koncentracyjnych i łagrów w czasie II wojny światowej;
- będą znali warunki życia w łagrach i obozach koncentracyjnych;
- dowiedzą się, w jaki sposób przygotowywać się do spotkania ze świadkiem historii, formułować pytania i przeprowadzać rozmowę ze świadkiem historii;
- nauczą się wykorzystywać świadectwa autobiograficzne świadków, które pozwolą im zejść z abstrakcyjnego poziomu podręcznikowych danych statystycznych do poziomu losów konkretnej jednostki;
- nauczą się dokumentowania relacji świadków historii w formie notacji historycznej;
- rozwiną krytyczne podejście do źródeł historycznych;

- rozwiną poczucie empatii i szacunku w stosunku do osób starszych, doświadczonych przez piekło obozów koncentracyjnych i łagrów;
- rozwiną umiejętności interpersonalne, w tym umiejętność pracy w zespole;
- uświadomią sobie, jakie wartości i postawy pozwoliły przetrwać jednostkom w ekstremalnych warunkach
- uświadomią sobie, jaką tragedią dla ludzkości były totalitaryzmy XX wieku;
- sformułują własne refleksje na temat represyjności systemu totalitarnego;
- docenią *historię mówioną* jako ważne źródło informacji historycznej.

Rezultaty pracy, jakie należy przesłać w czasie realizacji projektu w formie elektronicznej na

adres: anna.klimowicz@ipn.gov.pl:

- dokumentacja zdjęciowa z odwiedzin miejsca pamięci oraz wypełnione karty zadaniowe (w formie elektronicznej)
- eseje uczniów (w formie elektronicznej; 2-3 tys. znaków bez spacji) lub 5 slajdów wystawy historycznej do wydruku w formacie A1
- notacje (nagrane na płycie DVD wywiady – czas nagrania do 1,5 godz.)
- zwiastuny notacji (wybrane najciekawsze pięciominutowe fragmenty z notacji w celu pokazania ich na prezentacji końcowej nagrane na DVD)

Harmonogram :

	Termin	Działanie
1.	Wrzesień 2016	Zgłaszanie się nauczycieli i uczniów do projektu poprzez przesłanie wypełnionej karty zgłoszeniowej na adres: anna.klimowicz@ipn.gov.pl Poszukiwanie kolejnych kobiet-świadków historii – byłych więźniarek obozów koncentracyjnych i łagrów – uzupełnianie bazy danych.
2.	12 września 2016	Spotkanie uczniów z LO im. E. Konopczyńskiego w Warszawie i z Georg-Simon-Ohm Berufskolleg w Kolonii z byłymi więźniarkami KL Ravensbrück
3.	26 września 2016 g. 11.00- 15.30	Seminarium otwierające projekt: wystąpienia reprezentantów instytucji współpracujących: UdsKiOR, Polskiego Związku Byłych Więźniów Politycznych Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych, Koła Ravensbrückzanek, Związku Sybiraków, Muzeum Więzienia Pawiak. Panel dyskusyjny prowadzony przez osoby należące do Stowarzyszenia Więźniów- Byłych Dzieci

		Hitlerowskich Obozów Koncentracyjnych.
4.	Październik 2016 r. 20-21 października 2015 r.; 10.30 – 16.00	Udział w seminarium na temat: <i>Totalitaryzmy XX wieku i ich konsekwencje społeczne</i> z udziałem historyków, świadków historii, nauczycieli, uczniów, przedstawicieli organizacji pozarządowych, pracowników miejsc pamięci (przy okazji oprowadzenie po wystawie, wspólne obejrzenie fragmentów filmu dokumentalnego).
5.	Październik/listopad 2016 r.	Wizyta uczniów z nauczycielem w miejscu pamięci – przygotowanie relacji z tej wizyty, zgromadzenie i przesłanie dokumentacji (zdjęć, kart zadaniowych od uczniów) do koordynatora IPN. Przeprowadzenie przez nauczyciela w szkole cyklu lekcji nt obozów i łagrów i przesłanie do koordynatora informacji zwrotnej nt. scenariusza zajęć i materiałów do lekcji.
6.	Listopad 2016 14-17 listopada 2016 r. 10.30 – 16.30 (przerwa na obiad 12.30-13.30)	Przygotowanie i przesłanie przez uczniów eseju nt. <i>Dlaczego pomimo upływu lat, wciąż mówi się o zbrodniach totalitaryzmów XX wieku?</i> lub <i>Spoleczne konsekwencje II wojny światowej</i> (esej w formie elektronicznej o objętości od 2 do 3 tys. znaków bez spacji) lub listu adresowanego do nieznanego ale żyjącego świadka historii. Warsztaty dla uczniów i nauczycieli: <i>Jak przygotować i przeprowadzić wywiad ze świadkiem historii?</i> (2 x 2,5 godz. – część dotycząca komunikacji interpersonalnej i część techniczna obejmująca wskazówki nagrywania wywiadu kamerą.)
7.	Grudzień 2016 16 grudnia 2016	Spotkanie wigilijne przygotowane przez uczniów dla zaangażowanych w projekt świadków historii
8.	Styczeń 2016 r. 10-11 stycznia 2017 11.00-16.30	Seminarium nt. <i>Jak i po co opowiadać o tragediach II wojny światowej?</i> z udziałem psychologa, reżyserów filmów dokumentalnych, pracowników muzeów, świadków historii.
9.	Luty, marzec, kwiecień 2017	Indywidualne spotkania uczniów ze świadkami historii – nagrywanie notacji; Wizyta na Powązkach Wojskowych – posprzątanie terenu wokół pomnika i mogił. opcjonalnie: opracowanie i wykonanie wystawy historycznej nt. <i>Totalitaryzmy XX wieku i ich konsekwencje społeczne</i> , którą uczniowie zaprezentują podczas seminarium. Wystawa powinna składać się z max. 5 paneli.
10.		Wyjazd do miejsca pamięci - byłego obozu w Ravensbrück

	21-24 kwietnia 2017 - licealiści 5-8 maja 2017 - gimnazjaliści	z nagrodzonymi i wyróżnionymi w VI edycji projektu
11.	do końca kwietnia 2017	Opracowywanie materiałów. Prezentacja projektu w szkole – przesłanie relacji w formie elektronicznej do koordynatorów oddziałowych – zdjęcia, wypowiedzi uczniów i nauczycieli;
12.	do 12 maja 2017	Prezentacja projektu w szkole – przesłanie relacji w formie elektronicznej do koordynatorów oddziałowych – zdjęcia, wypowiedzi uczniów i nauczycieli; zebranie i uporządkowanie relacji; prezentacja organizowana przez Oddziały BEP. Wybór 1-3 zespołów do ogólnopolskiej prezentacji finałowej
13.	5-9 czerwca 2017	Ogólnopolska prezentacja finałowa w Warszawie

Uwagi dodatkowe:

1. Uczniowie chętni do udziału w projekcie dobierają się sami w trzy lub czteroosobowe zespoły.
2. Jeden nauczyciel może zgłosić nie więcej niż pięć zespołów uczniów z jednej szkoły.
3. Każdy zespół powinien dysponować kamerą, która będzie potrzebna podczas warsztatów oraz nagrywania wywiadu ze świadkiem historii.
4. Nauczyciele i uczniowie (samodzielnie lub przy pomocy koordynatorów z IPN) odnajdują świadków historii - **osoby**, które przebywały w obozie lub były deportowane podczas II wojny światowej; kontaktują się z nimi i umawiają indywidualnie.
5. Projekt ma pokazać, w jaki sposób ludzie odbierają i doświadczają świata, jakimi wartościami się kierują, w jaki sposób wojna wpłynęła na ich losy.
6. W wyjeździe do Niemiec weźmie udział zespół uczniów wraz z ich opiekunem - nauczycielem, który prześle do koordynatora wymagane rezultaty swojej pracy i podczas prezentacji ogólnopolskiej zostanie najwyżej oceniony przez komisję oraz inne zespoły.

Materiały do pobrania (karta zgłoszenia, scenariusze, karta zadań) **znajdują się na stronie:**

<http://www.pamiec.pl/pa/edukacja/projekty-edukacyjne>